

Epicure aussi remarque l'auteur, bien que son point de départ ne fut pas l'observation, arriva par une voie semblable à la même conclusion.

Epicure accepte la théorie de Leucippe et de Démocrite selon laquelle les atomes sont les éléments extrêmes de la matière. Les atomes tombent perpendiculairement dès le commencement dans l'espace; mais il enseigne avec raison que la vitesse des atomes tombant dans le vide n'est point inégale, comme Démocrite disait, mais au contraire égale. Or, étant donné que du mouvement égal des atomes une collision n'est pas possible, il suppose que les atomes en plus de leur mouvement perpendiculaire ont aussi un autre. Ils subissent une déviation dans leur chute verticale et à cause même de cette déviation les atomes dans leur chute se rencontrent et se heurtent; il en résulte un mouvement tourbillonnaire, donnant naissance aux corps et aux mondes. La déviation est le résultat d'un libre mouvement des atomes, arbitraire et autonome, C'est, pour ainsi dire, la première forme de la liberté, qui a la source dans le monde inanimé, mais qui chez l'homme devient plus évidente.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ.— Συμβολή εις τὴν διερεύνησιν τῆς τεκτονικῆς δομῆς τῶν ἀσβεστολιθικῶν στρωμάτων τῆς περιοχῆς τοῦ Λυκαβηττοῦ, ὑπὸ Ἰωάν. Κ. Τρικκαλινού*.

Εἰς τὴν πρόδρομον ταύτην ἀνακοίνωσιν, ἣτις ἀποτελεῖ μέρος εὐρυτέρας μου μελέτης ἣτις πραγματεύεται τὴν στρωματογραφικὴν σύνθεσιν καὶ τεκτονικὴν δομὴν τῆς μεταξὺ Πάρνηθος καὶ Ὑμηττοῦ εὐρισκομένης ἐκτάσεως, ἐξετάζονται αἱ γεωλογικαὶ συνθῆκαι τῆς περιοχῆς τοῦ Λυκαβηττοῦ.

Διὰ προγενεστέρας μου μελέτης, ἣτις ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου H. Stille, κατεδείχθη ὅτι τὸ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Καισαριανῆς παρουσιαζόμενον Τριαδικὸν τέμαχος οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὰ βαθύτερον εὐρισκόμενα κρυσταλλοσχιστώδη πετρώματα τοῦ Ὑμηττοῦ.

Τὰ ἰζηματογενῆ ταῦτα στρώματα τοῦ τεμάχου τῆς Καισαριανῆς εἶναι τῆς αὐτῆς ἡλικίας πρὸς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα, κατόπιν τῶν ἐρευνῶν τοῦ Renz, ἐπιστοποιήθησαν εἰς τοὺς ὄρειους ὄγκους τῆς Πάρνηθος.

Περὶ τῆς ἡλικίας τῶν ἀσβεστολίθων τοῦ Λυκαβηττοῦ ἔχουν διατυπωθῆ ὑπὸ τοῦ Sauvage, Gaudry, Bittner κ. ἄ. διάφοροι γινῶμαι, αἱ ὁποῖαι ὅμως δὲν συμβάλλουν εἰς τὸν ἐπακριβῆ καθορισμὸν τῆς ἡλικίας τῶν ἀνωτέρω ἀσβεστολιθικῶν στρωμάτων.

* J. K. TRIKKALINOS, Über das Alter und den tektonischen Bau der Kalkschichten des Lykabettosgebüets.

Κατόπιν τῶν προσφάτων ἐρευνῶν, αἱ ὁποῖαι ἐξετελέσθησαν εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν καὶ τῆς ἀνευρέσεως ἐντὸς τῶν στρωμάτων τούτων ἀπολιθωμένων φυκῶν τοῦ γένους *Diplogora*, καθορίζεται πλέον ἐπακριβῶς ἡ ἡλικία τῶν ἀσβεστολιθικῶν ὄγκων τοῦ Λυκαβηττοῦ καὶ οὕτως ἀνευρίσκεται συνδετικὸν τμήμα τὸ ὁποῖον κεῖται μεταξύ τοῦ Ὑμηττοῦ καὶ τῆς Πάρνηθος.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὴν τεκτονικὴν δομὴν τῶν λοφοσειρῶν Τουρκοβουνίων, Λυκαβηττοῦ καὶ Ἀκροπόλεως - Φιλοπάππου, αἱ ὁποῖαι ὡς γνωστὸν εὐρίσκονται μεταξύ τῆς Πάρνηθος καὶ τοῦ Ὑμηττοῦ, αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ἔρευναι ἐπιτρέπουν τὴν διατύπωσιν τῶν κάτωθι συμπερασμάτων.

Ἡ ἀνωτέρω περιοχὴ, ἥτις συμφώνως πρὸς τὰς ἐρεῦνας τοῦ Renz ἀποτελεῖ ἐν τῷ συνόλῳ τῆς μέγα τεκτονικῶν κάλυμμα τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπωθηθῆ ἐπὶ τῶν Ἀθηναϊκῶν Σχιστολίθων, συνίσταται ἀπὸ τεκτονικὰ λέπια διαφόρου ἡλικίας τὰ ὁποῖα κατόπιν τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐπιδράσεως νεωτέρων ὀρογενετικῶν κινήσεων ἐχωρίσθησαν εἰς περισσότερα τεμάχια ἅτινα σήμερον συναντῶνται εἰς διάφορα ὕψη.

Τέλος διὰ τὴν μορφολογίαν τῆς μεταξύ Πάρνηθος καὶ Ὑμηττοῦ εὐρισκομένης περιοχῆς συνάγεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐρευνῶν ὅτι ὡς πρωτεύοντες μορφογενετικοὶ παράγοντες πρέπει νὰ θεωρηθῶν αἱ τεκτονικαὶ μετακινήσεις καὶ οὐχί, ὡς ὑπὸ τοῦ Lepsius ἀναφέρεται, ἡ ἐπίδρασις τῶν ἐξωγενῶν δυνάμεων.

ZUSAMMENFASSUNG

Der Verfasser dieses Aufsatzes behandelt die Schichtenzusammensetzung und den tektonischen Bau der Lykabettoskalkmassen und stellt, auf Grund der von ihm in diesen Schichten gefundenen Diploporen fest, dass diese Schichten ein triadisches Alter besitzen und das sie gleichaltrig zu den von Renz aus Parnes beschriebenen Triasschichten zu betrachten sind.

Was nun den tektonischen Bau der zwischen Hymettos und Parnesgebirge liegenden Hügelserien von Turkowunia, Lykabettos und Akropolis-Philopappou anbetrifft, so zeigt sich durch die ausgeführten Untersuchungen, dass dieses Gebiet, welches nach Renz als eine auf die Schiefer von Athen überschobene Decke aufzufassen ist, aus verschiegenaltrigen tektonischen Schuppen gebaut ist. Diesses so geschupptes Gebiet ist sekundär durch die Einwirkung von jüngeren orogenen Bewegungen in verschiedenen Bruchschollen abgesondert die heute die oben erwähnten Hügelserien bilden.

Danach ist die Morphogenese dieses Gebiets vielmehr, auf die tektonische Prozesse, als auf die Einwirkung der exogenen Kräfte, wie dies von Lepsius angenommen ist, zurückzuführen.

Anmerkung: Diese Arbeit mit Profilen und Diagrammen wird demnächst ausführlich in der Zeitschrift «Annales géologiques des pays Helleniques» erscheinen.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΕΔΡΩΝ ΜΕΛΩΝ

ΒΙΟΛΟΓΙΑ. — Ἡ ἀκριβὴς ἔννοια τῶν ἀντιτυφικῶν ἀντισωμάτων τοῦ τύπου **Vi, O** καὶ **H**, ὑπὸ Ἐμμ. Μανουσάκη*, Ἀθ. Σταθοπούλου, Π. Παπαδημητράκοπούλου**.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπασχόλησε πάρα πολλοὺς ἐρευνητὰς καὶ ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον συζητήσεων Διεθνoῦς συνεδρίου τῷ 1937, διότι ἐνδιαφέρει σοβαρώτατον θέμα τῆς δημοσίας υγείας, ἦτοι τοὺς προληπτικούς ἐμβολιασμούς. Εἰς τὸ συνέδριον υἱοθετήθησαν ὅλα περίπου τὰ συμπεράσματα πολυετῶν ἐρευνῶν τοῦ καθηγητοῦ Felix τοῦ Λονδίνου.

Τὸ πρακτικῶς σοβαρώτατον πόρισμα τοῦ συνεδρίου ἦτο ὅτι ὁ τυφικὸς βάκιλλος ἔχει τρία ἀντιγόνα, δύο σωματικὰ **Vi** καὶ **O** καὶ ἓν βλεφαριδικὸν **H**.

Ἐκ τούτων τὰ σωματικὰ εἶναι οἱ φορεῖς καὶ τῆς λοιμογόνου καὶ τῆς ἀντιγόνου αὐτοῦ ἐνεργείας, τὰ δὲ ἀντίστοιχα πρὸς αὐτὰ ἀντισώματα ἀντιπροσωπεύουν τὸν κυριώτερον παράγοντα τῆς ἀνοσίας.

Ἐπὶ πλέον τὰ ἀντισώματα αὐτὰ ἐθεωρήθησαν τόσον εἰδικά, ὥστε πᾶσα πραγματογνωμοσύνη, πᾶς ἔλεγχος σχετικὸς εἶτε μὲ τὴν ἀντιγονικὴν ταξινομήσιν στελεχῶν εἶτε μὲ τὴν ἐπιλογὴν καταλλήλων μικροβίων διὰ τὴν παρασκευὴν ἐμβολίων, εἶτε τέλος μὲ τὸν ποιοτικὸν ἔλεγχον τῶν τοιούτων ἐμβολίων ἔδει νὰ ἐκτελεῖται διὰ τῶν ἀντισωμάτων αὐτῶν.

Αἱ προτάσεις αὗται τοῦ συνεδρίου χρήζουσι πλήρους ἀναθεωρήσεως. Ἦδη διεπιστώθη πράγματι¹ ὅτι ἡ εἰδικότης τῶν ἀντισωμάτων **Vi, O** καὶ **H** ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστηρίζοντο ὅλαι αἱ προτάσεις δὲν εἶναι σταθερὸν βιολογικὸν φαινόμενον. Ἡ ἔννευσις δηλαδὴ εἰς ζῶα στελεχῶν τύπου **Vi, O** καὶ **H** δὲν προκαλεῖ σταθερῶς τοὺς ἀντιστοίχους ὀρούς. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο δὲν συμβαίνει, ἀλλὰ παρατήρησα ὅτι μὲ τὴν συνέχισιν τῶν αὐτῶν πάντοτε ἐνέσεων εἰς τὰ ζῶα ἐπὶ μακρὸν χρόνον οἱ ὀροὶ ἐκάστου ζῴου δὲν παρέμενον πάντοτε οἱ ἴδιοι ἀπὸ ἀπόψεως χαρακτῆρων ἀντισωμάτων. Δὲν

* EMM. MANOUSSAKIS et COLLABORATEURS, La signification exacte de la spécificité antigénique des souches du bacille typhique **Vi, O** et **H**.

** Ἀνεκοινώθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 13 Μαΐου 1948.

¹ EMM. ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ - Συνεδρ. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τῆς 30 Μαΐου 1945. EMM. ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ - Φ. ΜΠΡΕΔΑΚΗ - Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. 29 Ἰανουαρίου 1948.